

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο: **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**
 Ημερομηνία: Παρασκευή, 23-10-2009
 Σελίδα: 18
 Μέγεθος: 1668 cm²
 Μέση κυκλοφορία: 32230
 Επικοινωνία εντύπου: (210) 9296001

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Βιβλία από τους πάγκους των

Από τους Κωνσταντίνο Μπούρα, Αλέξανδρο Στεργιόπουλο

■ **Robert Glacelière**
Ο έρωτας στην αρχαία Ελλάδα
 μτφρ.: Ανδρέας Καραντώνης
 εκδόσεις Δ. Ν. Παπαδημή, έβδομη έκδοση αναθεωρημένη, σ. 340, 30,4 €

Ενα σημαντικό μελέτημα του ακαδημαϊκού και καθηγητή της Σορβόνης, με εισαγωγή για τη Νεοελληνική ερωτική ποίηση και επίλογο από τον γνωστό κριτικό Ανδρέα Καραντώνη, με σημειώσεις και ευρετήριο ονομάτων και τόπων, καθώς και με 16 εικόνες εκτός κειμένου, από σημαντικά αρχαιολογικά μουσεία (Αθηνών, Λούβρου, Νέας Υόρκης, Βερολίνου, Μονάχου). Ξεκινώντας από τον Όμηρο, ο εμβριθής καθηγητής επισημαίνει ότι αυτό που χαρακτηρίζει τους Έλληνες στα ομηρικά έπη είναι η «παθιασμένη λαχτάρα για την πλαστική μορφή» (σ. 35), ενώ θεωρεί ότι την ομοσεξουαλικότητα και την παιδεραστία έφεραν μαζί τους οι κατακτητές Διορείτες (σ. 40). Ακολουθώς, εξετάζει τον έρωτα όπως παρουσιάζεται στην αρχαία ελληνική μυθολογία, στην επική και στη λυρική ποίηση, στο αρχαίο θέατρο, στην πεζογραφία και στα έργα των πλατωνικών, των στωικών και των κυνικών φιλοσόφων, στη γλυπτική και στη ζωγραφική. Δεν παραλείπει να εξετάσει και τον έρωτα ως κοινωνικό φαινόμενο, όπως μαρτυρείται ότι εκδηλωνόταν στην καθημερινή ζωή των αρχαίων Ελλήνων.

■ **Κρις Ιμπι**
Το ζωντανό σύμπαν
 Η αναζήτηση της ζωής στο Διάστημα
 εκδόσεις Ψυχογιός, σ. 568, 22 €
 Αφού διατρέξει επί τροχάδην την ιστορία των βίων όντων στον πλανήτη Γη, ο καθηγητής Αστρονομίας και λόγιος Κρις Ιμπι, ξεναγει τον αναγνώστη στα βαθιά νερά της

Αστροβιολογίας, ενός επιστημονικού κλάδου που βρίσκεται σε νηπιακή ακόμα ηλικία και μελετάει το ενδεχόμενο ύπαρξης νοήμονος ζωής στο αχανές Διάστημα. Αφού εκθέσει διάφορες θεωρίες και παραθέσει -οχολογίζοντάς τις διακριτικά, αλλά ποτέ επικριτικά- διάφορες απίθανες ή αμυδρώς πιθανές δοξασιές για την ύπαρξη προηγμένων εξωγήινων πολιτισμών ή ακόμα και υπερ-πολιτισμών που έχουν

δημιουργήσει τη ζωή στον πλανήτη μας ως προσομοίωση (simulation), παίζοντας στο βίντεο ηλεκτρονικά παιχνίδια εικονικής πραγματικότητας, καταλήγει στο «εν οίδα ότι ουδέν οίδα» του Σωκράτη. Θεωρεί ότι η αγωνιώδης αναζήτηση των αδελφών, των εξαδέλφων και των άλλων μακρινών συγγενών μας στο μακρινό Σύμπαν μπορεί να διευκολυνθεί με την επιστήμη, τη θρησκεία και την «πνευματικότητα», εννοώντας όλες τις μη υλιστικές «μεταφυσικές» θεωρίες και απόψεις που δεν υπακούουν σε κάποιο στεγανό δόγμα. Και αφού μας τρομάξει με το φουτουριστικό δράμα αυτο-αναπαράγομένων εξελιγμένων ρομπότ που βασίζονται στη νανοτεχνολογία, συμπεραίνει: «Οι άνθρωποι είναι νέοι. Ικανοί για ατομικές πράξεις μεγάλης σημασίας και καλοσύνης. Είμαστε συνάμα συλλογικά επιθετικοί και κοντόφθαλμοι. Η ευνοϊά δεν θα εξασφαλίσει από μόνη της την επιβίωσή μας, αν η τεχνολογία ξεπεράσει τη σοφία. Τροχαιμένοι από τη θνησιμότητά μας, ριχνουμε μηνύματα στον τέρραστο ωκεανό του διαστήματος και αναρωτιόμαστε αν είμαστε μόνοι μας. Το καλύτερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να δημιουργήσουμε νόημα με κάθε αναπνοή, κάθε προσπάθεια, κάθε πράξη συμπόνιας ή αγάπης. Υπάρχει ευδαιμονία στην επιστήμη μας και στην τέχνη μας - πρέπει να εκτιμήσουμε και τις δύο» (σελ. 497).

■ **Μάρω Δούκα**
Ουράνια μηχανική
 Η ιστορία του αεροπλάνου, νέα έκδοση εκδόσεις Πατάκη, σ. 428, 22 €

Μεταξύ οργισμένης καταγγελίας για τη διαφθορά και τα κακώς κείμενα αυτού του τόπου και μιας «αυτοπαθούς» -θα έλεγα- μοιρονομίας, ο νεοτερνιστικός λογοτεχνικός, η Μάρω Δούκα, έμπειρη «υφάντρα» του λόγου, διηγείται εδώ σε τρίτο πρόσωπο, αλλά μιμούμενη κάθε φορά το γλωσσικό ιδίωμα του προσώπου από του οποίου τη σκοπιά βλέπει τα πράγματα, μια μάλλον κοινότοπη ιστορία, κοινωνικής ανταρσίας, κατασταλτικών μηχανισμών και αλλοτρίωσης. Η αληθοφανής προφορικότητα, η σκιαγράφηση μιας περιρρέουσας ατμόσφαιρας παθόνου και μικροσοτικής, ο ντερεμινισμός των γονιδίων και των οικογενειακών καταβολών, που προκαλούν απεργηκότητα -οχεδόν- την πτώση των «αντι-πρώων», είναι τα κύρια συστατικά μιας «μαγικής» συγγραφικής συνταγής, που φαίνεται να είναι ακόμα -δέκα χρόνια

μετά την πρώτη έκδοση- απολαυστικά ηδονική για τον αναγνώστη.

■ **Πάννης Παπαγιάννης**
Η ασθένεια της πεταλούδας
 εκδόσεις Αγκυρα, σ. 384, 16,50 €

Η ασθένεια της πεταλούδας είναι η μη εξέλιξη. Πόσοι άνθρωποι γύρω μας δεν ζουν επειδή φοβούνται να προσβούν σε αλλαγές και να προχωρήσουν στο μέλλον τους; Η αδυναμία τους να δουν τον εαυτό τους σε άλλα συμφραζόμενα, η ανικανότητά τους να ξεφύγουν από τη στερεότυπη εικόνα που έχουν για το άτομό τους και τον κόσμο γύρω τους μπορεί να έχει θανάσιμες συνέπειες. Ο Πάννης Παπαγιάννης στο τέταρτο αυτό μυθιστόρημά του επιχειρεί να συγγράψει ένα θρίλερ με απρόβλεπτες εξελίξεις. Ανακατεύει επίτηδες τα κεφάλαια για να έχει η γραφή του κάτι το μεταμοντέρνο. Επιτυγχάνει να εξάψει την περιέργεια του αναγνώστη. Οι γρήγοροι διάλογοι, οι λακωνικές περιγραφές και η αδρή σκιαγράφηση των ηρώων του με μονοκοινωνικές συγκαταλέγονται στα θετικά στοιχεία του.

■ **Ζακ Τουρνιέ**
Η ερωμένη του βασιλιά
 μτφρ.: Δημήτρης Κικνοσοάτης
 εκδόσεις Σμίλη, σ. 160, 12 €

Οσοι έχουν απολαύσει την ταινία *The King's whore* (1990), καλό είναι να διαβάσουν (ή να ξαναδιαβάσουν) το βιβλίο, για να απολαύσουν το απαράμιλλο λογοτεχνικό ύφος του Ζακ Τουρνιέ, σε επιμελημένη μετάφραση. Η «πόρνη» του βασιλιά της Σαβοΐας Βικτόρ - Αμενέ, η νεαρή Ζαν ντε Λυν, κόμισσα Ντε Βερύ, παλεύει απεγνωσμένα να ξεφύγει από τη ρετινιά της καταναγκαστικής ερωτικής σχέσης με τον κύριο του συζύγου της. Η ανάγκη για εκδίκηση είναι ισχυρότερη και από το δηλητήριο που την ποτίζουν οι αντίπαλοί της για να τη βγάλουν από τη μέση. Επιβιώνει με φριχτά σημάδια σε όλο το πρόσωπο, και παρόλο που ο βασιλιάς, και εραστής της, τη φροντίζει με πραγματική αυτοθυσία και αγάπη, αυτή δεν διασπάσει, συνωμοτώντας με τον αγαπημένο της αδελφό, που υπηρετεί στο Ναυτικό, να τον προσδώσει και να αποδράσει από το παλάτι παίρνοντας μαζί, ως λάφυρα, όσα από

τα επιπλά του δεν καταδέχτηκε η πυρκαγιά. Ρομαντική ιστορία, επιδέξια αφήγηση, μεγάλες οι ψυχολογικές ικανότητες του συγγραφέα, που γεννήθηκε το 1922, στην Τουλόν της Γαλλίας, κι εγκατέλειψε, το 1967, την καριέρα του στον ραδιοφωνικό σταθμό του Λουξεμβούργου, προκειμένου να αφοσιωθεί -ευτυχώς, για εμάς- στη γραφή και στη μετάφραση.

■ **Νίκος Σταμπάκης**
Η νύχτα των αποκρίσεων
 εκδ. Φαρφουλάς/Λοξή Γραφή 2, σ. 304, 12 €
Γιώργος Ε. Πάρκου
Φεγγαροψημένες παντόφλες και ξεκάρφωτα οικολογικά παρισθησιόγνια
 εκδ. Φαρφουλάς/Λοξή Γραφή 3, σ. 112, 10,50 €

Ος γνωστόν, Δοξίας είναι ένα από τα επίθετα του Απόλλωνα, και τη «λοξή» γραφή και ομιλία, ειδικά όταν είχε μαντικούς ή προφητικούς σκοπούς, τη θεωρούσαν ιερή οι αρχαίοι μας πρόγονοι. Οι εκδόσεις Φαρφουλάς έχουν εγκαινιάσει μια σειρά που έχει τον τίτλο «Λοξή Γραφή». Το δεύτερο βιβλίο στη σειρά αυτή φέρει την υπογραφή του μεταφραστή-επιμελητή και ιδρυτικού μέλους της Υπερρεαλιστικής Ομάδας Αθηνών Νίκου Σταμπάκη. «Ενα βιβλίο που φιλοδοξεί να απαντήσει σε μια σειρά από φλέγοντα ερωτήματα που μεταλλάσσονται διαρκώς κι όμως εμμένουν στο πέρασμα των αιώνων σχετικά με το πώς φανταζόμαστε και μυθοποιούμε τον κόσμο, με εμπόδιο ή αρωγό την ίδια μας τη γλώσσα». Στο σχετικό δελτίο Τύπου υπάρχει μια πρωτότυπη σημείωση: «Οι αναγνώστες που θα καταμετρήσουν ορθώς τα τυπογραφικά λάθη (τα οποία έχουν τοποθετηθεί εσκεμμένα) δικαιούνται να συγγράψουν ανωνύμως κρίσιμα αποσπάσματα πιθανού *sequel*». Μα γιατί «ανωνύμως» και όχι -ας πούμε- «ψευδωνύμως», όπως πράττει ο Γ. Πάρκου, συγγραφέας του τρίτου βιβλίου της σειράς αυτής, ο οποίος όπως λέει στο βιογραφικό του, «συνεργάστηκε με τον υποκόσμο του αντεγκράδοντος ελληνικού τύπου, τα λεγόμενα φαντίν, συμμετέχοντας κάθε φορά με άλλο ψευδώνυμο. Ελαβε επίσης μέρος σε διάφορους διαγωνισμούς ποίησης, διηγήματος κ.λπ., λαμβάνοντας πάντα μια περίοπτη θέση μέσα στην πρώτη πενήντα».

[...] Σήμερα ζει συλλέγοντας μαρμάρια λου-

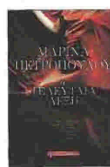
λούδια, αποφεύγοντας τα σκόρδα και τη φέτα, καθώς και τις δημόσιες εμφανίσεις».

■ **Φρανκ Ντελάνι**
Ο τελευταίος περιπλανώμενος παραμυθάς
 μτφρ.: Σοφία Ανδρεοπούλου
 εκδόσεις Κέδρος, σ. 624, 25 €

Ο εννιάχρονος Ρόαν μαγεύεται τόσο πολύ από τις ιστορίες ενός Ιρλανδού περιπλανώμενου παραμυθά -ενός Seanchai-, που επιδιέεται σε ένα ταξίδι αυτογνωσίας προκειμένου να τον ξαναβρεί. Στην πορεία θα μάθει ότι είναι υιοθετημένος και η οργή θα φουντώσει στα στήθια του. Είναι χαρακτηριστική η συμβουλή που του δίνει ο καθηγητής του, ονόματι Ράλφι: «... Τώρα πήγαινε και κλείσε τις τρύπες στη ζωή σου. Και κάν' το σωστά, για όνομα του Θεού. Μην κάνεις σαν αγριάνθρωπος. Βγάλε από μέσα σου το ξίδι που κυλάει στις φλέβες σου. Κανείς δεν ήθελε να σου κάνει κακό» (σ. 552). Και γυρίζει στο σπίτι όπου μένουν η «μητέρα» του και η «θεία» του. Στο σπίτι απ' όπου είχε, ως ανήλικος έφηβος, δραπετεύσει. Και ξανασυναντάνει τον παραμυθά. Και μαζί μ' αυτόν, τη μουσική μιας πλούσιας λαϊκής παράδοσης, με τους ήρωες, τους μύθους και τους θρύλους της. Η Ιρλανδία εξυψώνεται με αγάπη και νοσταλγία μέσα από ένα κομμάτι της μεγάλης προφορικής παράδοσης που διέσωσαν οι παραμυθάδες της. Ο Φρανκ Ντελάνι είναι Ιρλανδός συγγραφέας, δημοσιογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός. Έχει γεννηθεί το 1942. Εκτός από τα μυθιστορήματα και τις μελέτες που έχει γράψει, αρθρογραφεί σε βρετανικά και αμερικανικά έντυπα για θέματα ιστορίας και λογοτεχνίας.

■ **Μαρίνα Πετροπούλου**
Η τελευταία λέξη
 μυθιστόρημα
 εκδ. Α. Α. Λιβάνη, σ. 399, 18 €

Στο εξώφυλλο του βιβλίου, κάτω από τον τίτλο, η απαραιτήτη λέξη «μυθιστόρημα», γράφει: Από τη μονοπάτια της ζωής γεμάτα ερωτικό φως, από την άλλη σκοτάδια μίσους και εκδίκησης. Η Εύα, η αιώνια γυναίκα, τα περπάτησε όλα. Ενα αφήγημα για τη μεταστροφή της καταπιεσμένης ερωτικής επιθυμίας σε ακατανίκητη δύναμη μίσους και καταστροφικής μανίας. Η ανάγκη για εκδίκη-